नीयम्। विश्वं यक्षमित्यादि पूर्व्ववत्। पूर्व्वत्र लोकस्य पुंलिङ्गत्वात् 'भर्त्ता' जनयिता, तं त्वेति पुंलिङ्गशब्दैर्निर्देशः। इह तु तपसो नपुंसकत्वात् भर्त्तृजनयित्रितिनपुंसकशब्दैर्निर्देशः। एवमुत्तरत्राप्युन्नेयं॥

(३) अथ तृतीयं मन्त्रमाह। "तेजोऽसि तपसि श्रितम्। समुद्रस्य प्रतिष्ठा। त्वयीदमन्तः। विश्वं यक्षं विश्वं भूतं विश्वꣳ सुभूतम्। विश्वस्य भर्त्तृ विश्वस्य जनयित्तृ। तत्त्वोपदधे कामदुघमक्षितम्। प्रजापतिस्त्वा सादयतु। तया देवतयाङ्गिरस्वद्ध्रुवासीद॥ ३॥ इति। तृतीयेष्टकारूपं 'तेजः', द्वितीयेष्टकारूपे 'तपसि', आश्रितं। चतुर्थेष्टकारूपस्य 'समुद्रस्य', स्वयमाश्रयः। अत्रेष्टकानां लोकतपस्तेजःसमुद्रादिरूपत्वं भावनया द्रष्टव्यं। परस्परसंश्लेषणेनात्यन्तदृढत्वादेकैकस्या इतराश्रयत्वं च द्रष्टव्यं। अन्यत् पूर्व्ववत्॥

(४) अथ चतुर्थमाह। "समुद्रोऽसि तेजसि श्रितः। अपां प्रतिष्ठा। त्वयीदमन्तः। विश्वं यक्षं विश्वं भूतं विश्वꣳ सुभूतम्। विश्वस्य भर्त्ता विश्वस्य जनयिता। तं त्वोपदधे कामदुघमक्षितम्। प्रजापतिस्त्वा सादयतु। तया देवतयाङ्गिरस्वद्ध्रुवासीद" ॥ ४॥ इति॥

(५) अथ पञ्चममाह। "आपः स्थ समुद्रे श्रिताः। पृथिव्याः प्रतिष्ठा युष्मासु। इदमन्तः। विश्वं यक्षं विश्वं भूतं विश्वꣳ सुभूतम्। विश्वस्य भर्त्र्यो विश्वस्य जनयित्र्यः। ता व उपदधे कामदुघा अक्षिताः। प्रजापतिस्त्वा सादयतु। तया देवत-